

تهیه و تدوین سند حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی در اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی براساس مدل نوین

صیاد پورولی علیار^۱

کاوه داداشپور^۲

زیبا شیخی آلمان آباد^۳

ولی ایمانی^۴

چکیده

سند حرفه مجموعه ای از استانداردها و صلاحیت های معتبر در سطح ملی است که برای احراز و ارزیابی مهارت ها و دانش افرادی که بایستی عملکرد موثر در محیط کار به نمایش بگذارند بکار می رود. این تحقیق از نظر هدف پژوهش، تحقیق کاربردی، و از نظر ماهیت داده کیفی، و از نظر روش شناخت پیمایشی، از نظر روش جمع آوری اطلاعات مصاحبه ای و به دنبال تهیه و تدوین استاندارد شایستگی ارزشیابی حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی از گروه امور مالی و بازرگانی در اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی می باشد. نتایج مقاله حاکی از اعتبار سنجی و اجرای درست برنامه تهیه و تدوین استاندارد شایستگی ارزشیابی حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی در قالب سند حرفه بر اساس کد حرفه های منتخب سند بین المللی طبقه بندی مشاغل و حرف ایسکو ۲۰۰۸ و با استفاده از ظرفیتهای ملی و منطقه ای استان آذربایجان غربی در سال ۱۴۰۱ می باشد.

واژگان کلیدی: سند حرفه، استاندارد شایستگی، استاندارد ارزشیابی، وظایف اصلی حرفه، تکالیف کاری حرفه

^۱. نویسنده مسوول: دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، کارشناس مالی سازمان آموزش فنی

و حرفه ای استان آذربایجان غربی رایانامه sayadporvali@yahoo.com

^۲. دانشجوی دکتری کارآفرینی، کرایش کسب و کار دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، مدرس دانشگاه رایانامه

Kaveh_dadashpoor@yahoo.com

^۳. کارشناس ارشد عمران، اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی رایانامه ziba.sheikhy@gmail.com

کارشناسی ارشد مهندسی مکاترونیک اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان valiemani@gmail.com

^۴. غربی رییس آموزش استان

مقدمه

برنامه ریزی درسی در آموزش های فنی و حرفه ای از نوع برنامه ریزی درسی مشارکتی و تعاملی است. به این معنی که بدون حضور ذی نفعان کلیدی و تعامل آن ها، امکان بررسی نیازهای به صورتی که قابل اعتماد و نزدیک به دنیایی کار و به دور از حدس و گمان باشد، وجود ندارد (آزاد و خاکی، ۱۳۹۹). نظام آموزشی یک کشور حیاتی ترین وزیر بنایی ترین بخش برای اقتصاد آن کشور محسوب می شود. تربیت نیروی ماهر، متخصص و استفاده از خدمات آن ها در زمره مشغولیت های مهم هر سیستم آموزشی است. بدیهی است مادامی که کسب مهارت و ایجاد تخصص های مختلف با نیازهای جامعه هماهنگ باشد. استفاده صحیح از منابع، ایجاد انگیزه در اقشار مختلف جامعه، شکوفایی صنعت و افزایش ثروت و رفاه را به همراه خواهد داشت و کشور را به سمت توسعه روز افزون و پایداری سوق می دهد. سند حرفه، عالی ترین سند آموزشی یک سیستم CBT است و ماهیت فنی دارد. اعتبار کلیه اسناد به اندازه تطابق آنان به این سند ملی بستگی دارد. هر گروه شغلی بزرگ یک سند حرفه ویژه خود دارد. سند حرفه مجموعه ای از استانداردها و صلاحیت های معتبر در سطح ملی است که برای احراز و ارزیابی مهارت ها و دانش افرادی که بایستی عملکرد موثر در محیط کار به نمایش بگذارند، به کار می رود. این سند با هدف امکان پذیر کردن اعطای صلاحیت ملی از طریق آزمون و ارزشیابی شایستگی ها؛ تشویق و توسعه امکان تطابق فرآیند آموزشی با نیازهای افراد گوناگون تشکیل یک بدنه انسانی دارای صلاحیت و در حیطه های حرفه ای گوناگون به کار می رود. در رویکرد آموزش بر مبنای شایستگی که از رویکردهای مطرح در آموزش می باشد حرفه، تجزیه و تحلیل شده و وظایف و کارهای تشکیل دهنده آن، تبدیل به مجموعه ای از دانش، مهارت و نگرش هایی تحت عنوان شایستگی می شوند و افراد را قادر می سازد تا به صورتی اثر بخش، فعالیت های مربوط به شغل یا حرف را طبق استاندارد های مورد انتظار (معیارهای عملکرد) انجام دهند. در این مقاله که به منظور بررسی نحوه تدوین استاندارد شایستگی و ارزشیابی حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی از گروه مالی و بازرگانی در سازمان آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی و باهدف تهیه و تدوین سند حرفه انجام شده است. روش تجزیه و تحلیل شغل مشاوران سرمایه گذاری و مالی از گروه مالی و بازرگانی توسط کار گروه تدوین سند حرفه و خبرگان شغل مورد نظر و تهیه دیکوم و جداول

ارزشیابی وجداول شایستگی شغل تهیه و تدوین ومورد توجه قرار می گیرد. با توجه به دستور العمل های نحوه تدوین سند در سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور واسناد کاوی ومطالعه کتابخانه ای ومصاحبه، درپنج گام به تدوین سند حرفه مشاوران سرمایه گذاری ومالی پرداخته می شود. سوالات تحقیق به این صورت است :

سوال اصلی

آیا می توان به تهیه و تدوین سند حرفه مشاوران مالی و سرمایه گذاری در اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی اعتماد نمود؟

سوالات فرعی

آیا می توان به تهیه و تدوین استاندارد سنجش حرفه مشاوران مالی و سرمایه گذاری در اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی اعتماد نمود؟

آیا می توان به تهیه و تدوین استاندارد شایستگی حرفه مشاوران مالی و سرمایه گذاری در اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی اعتماد نمود؟

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

نظام آموزشی یک کشور، مهارتی ترین وزیر بنایی ترین سنجش برای اقتصاد آن کشور محسوب می شود. تربیت نیروی انسانی، ماهر و متخصص استفاده از خدمات آنها در زمره مشغولیت های مهم هر سیستم آموزشی است. بدیهی است هنگامی که کسب مهارت و ایجاد تخصصهای مختلف با نیازهای جامعه هماهنگ باشد استفاده صحیح از منابع، ایجادوانگیزه در اقشار مختلف جامعه، شکوفایی صنعت و افزایش ثروت و رفاه ملی را به همراه داشته و کشور را به سمت توسعه روز افزون و پایدار سوق می دهد. (خنیفر، ۱۳۸۹). سند حرفه، عالی ترین سند آموزشی یک سیستم CBT است وماهیت فنی دارد. اعتبار کلیه اسناد به اندازه تطابق آنان با این سند ملی بستگی دارد. هر گروه شغلی بزرگ یک سند حرفه ویژه خود دارد. سند حرفه مجموعه ای از استانداردها و صلاحیت های معتبر در سطح ملی است که برای احراز و ارزیابی مهارت ها ودانش افرادی که بایستی عملکرد موثر در محیط کار به نمایش بگذارند، به کار می رود. این سند با هدف امکان پذیرکردن اعطای صلاحیت ملی از طریق آزمون و ارزشیابی شایستگی ها؛ تشویق وتوسعه امکان تطابق فرآیند آموزشی با نیازهای افراد گوناگون تشکیل یک بدنه انسانی دارای صلاحیت ودر حیطه های حرفه ای گوناگون به کار می رود. در رویکرد آموزش بر مبنای شایستگی که از رویکردهای مطرح در آموزش می

با شد حرفه، تجزیه و تحلیل شده و وظایف و کارهای تشکیل دهنده آن، تبدیل به مجموعه ای از دانش، مهارت و نگرش هایی تحت عنوان شایستگی می شوند و افراد را قادر می سازد تا به صورتی اثر بخش، فعالیت های مربوط به شغل یا حرف را طبق استاندارد های مورد انتظار (معیارهای عملکرد) انجام دهند. برای حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی با کدگروه واحد ۲۴۱۲ در کتابچه طبقه بندی بین المللی مشاغل ایسکو، همان طور که توسط قانون مشاوران سرمایه گذاری آمریکا در سال ۱۹۴۰ تعریف شده، هر شخص یا گروهی که یا از طریق مدیریت مستقیم دارایی های فردی دیگر یا نشریات مکتوب، توصیه های سرمایه گذاری انجام داده یا در عوض دریافت هزینه، اوراق بهادار را تحلیل می کند، مشاور سرمایه گذاری گفته می شود. مشاوران سرمایه گذاری از انتشار مشاوره های فریبکارانه و جعلی و یا استفاده از پول مشتریان برای خرید و فروش اوراق بهادار در حساب های شخصی خودشان و بدون رضایت قبلی مشتری، منع شده اند. به مشاور سرمایه گذاری «مشاور مالی» نیز می گویند. در قانون نیز بر اساس بند ۱۶ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار، مشاور سرمایه گذاری شخصی حقوقی است که در قالب قراردادی مشخص، درباره خرید و فروش اوراق بهادار، به سرمایه گذار مشاوره می دهد. و طبق بند ۳ ماده ۱ دستورالعمل تأسیس و فعالیت مشاور سرمایه گذاری، مشاوره ی سرمایه گذاری عبارت است از هرگونه مشاوره ی موضوع بند ۱۶ ماده ی ۱ قانون بازار اوراق بهادار در مورد خرید یا فروش اوراق بهادار که از جمله موارد زیر می شود:

الف) توصیه به خرید، فروش یا نگهداری اوراق بهادار؛

ب) اظهار نظر راجع به روند قیمت یا عرضه و تقاضای اوراق بهادار در آینده؛

ج) اظهار نظر راجع به ارزش (قیمت) اوراق بهادار.

با توجه به مطالعه ادبیات تحقیق و پیشینه تحقیق تنها تحقیق داخلی که در این زمینه انجام شده مقاله پورولی و همکاران (۱۴۰۱)، با عنوان بررسی تهیه و تدوین استاندارد شایستگی و ارزشیابی حرفه مسئولان حرفه خرید در اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی، فصلنامه مهارت آموزی، است که به بررسی نحوه تهیه و تدوین استاندارد شایستگی و ارزشیابی حرفه مسئولان خرید پرداخته و به این نتیجه رسیدند که تهیه و تدوین سند حرفه مسئولان خرید به صورت صحیح انجام شده است.

روش پژوهش

این تحقیق از نظر رویکرد انجام تحقیق خرد گرایانه و از نظر هدف پژوهش تحقیق کاربردی، از نظر ماهیت تحقیق، تحقیقات اصیل، و از نظر ماهیت داده کیفی، و از نظر روش شناخت پیمایشی، و از نظر نوع استدلال میدانی، و از نظر بعد زمان گذشته نگر، از نظر روش جمع آوری اطلاعات مصاحبه ای و روش تحلیل داده ها تحلیل محتوا بوده و به دنبال تهیه و تدوین استاندارد شایستگی ارزشیابی حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی از گروه امور مالی و بازرگانی در اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی می باشد. با توجه به روش CBT و دستور العمل های تدوین سند حرفه در سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و اسناد کاوی و مطالعه کتابخانه ای به تدوین سند حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی در پنج گام پرداخته شده است:

گام اول با مطالعه و ترجمه اسناد بین المللی مشاغل (ISCO-08) کد گروه واحد ۲۴۱۲ با عنوان مشاوران مالی و سرمایه گذاری انتخاب شد. که در این اسناد حرفه مشاوران مالی و سرمایه گذاری به صورت ذیل تعریف و وظایف این حرفه مشخص شده است. مشاوران مالی و سرمایه گذاری، برنامه های مالی را برای افراد و سازمانها تهیه و جوه را از طرف آن ها سرمایه گذاری و مدیریت می کنند. وظایف این گروه واحد شامل موارد ذیل است:

۱- ایجاد و نگه داری پایگاه مشتری ها

۲- مصاحبه با مشتریان برای تعیین وضعیت و هدف های مالی، حدود تحمل مخاطره و سایر اطلاعات لازم برای تهیه برنامه های مالی و راه های سرمایه گذاری

۳- تنظیم هدف های مالی و تهیه و اجرای راهبرد هایی برای دستیابی آن ها.

۴- فراهم کردن ترتیب خرید و فروش سهام و اوراق قرضه برای مشتریان.

۵- پایش عملکرد سرمایه گذاری و بازرگاری و اصلاح برنامه های سرمایه گذاری بر پایه نیاز های تعدیل شده و تغییرات بازار.

۶- پیشنهاد و ترتیب دادن پوشش بیمه ای برای مشتریان.

گام دوم تجزیه و تحلیل حرفه:

روشهای پژوهش مختلفی از جمله مصاحبه، پرسشنامه، مشاهده، دیکوم و... و یاتریب روش ها را برای تحلیل حرفه می توان به کار گرفت. در آموزش فنی و حرفه ای یکی از روشهای تعیین شایستگی استفاده از خبرگان متخصص در آن شغل در قالب فرآیند گروهی تخت عنوان تکنیک دیکوم است. تکنیک دیکوم کم هزینه و دارای سرعت زیاد است و علاوه بر آن آینده نگر و دارای اثر بخش بالا است. که در این تحقیق استفاده شد است.

گام سوم استاندارد ارزشیابی شایستگی :

فرآیند اثبات شایستگی شامل تطابق شایستگی با استاندارد های از پیش تعیین شده توسط ارزیاب با استفاده از معیارهای عملکرد و روشهای ارزشیابی در شرایط عملکرد و با امکانات خواهد بود این فرآیند روشی منظم و نظام دار شامل جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آن که یک شایستگی به دست آمده است یا خیر، می شود. استاندارد ارزشیابی شامل تحلیل استاندارد عملکرد از دیدگاه های شرایط اجرا ارزشیابی، نوع، شاخص های قضاوت شایستگی (معیار عملکرد)، ابزار های ارزشیابی، تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی میباشد.

گام چهارم استاندارد شایستگی:

مجموعه اثبات شده از دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز جهت انجام یک تکلیف کاری، بر اساس استاندارد را، شایستگی گویند. برای هر گروه واحد، بانک شایستگی بر اساس نتایج نیازسنجی تشکیل شد که تا ۵ سال از دیدگاه تغییرات فناوری و پیچیدگی های دنیای کار اعتبار اجرایی خواهد داشت. انتخاب واحد های شایستگی مرتبط با هر پودمان- شغل (استاندارد) از بانک شایستگی با معیار توالی دنیای کار و درجه اهمیت، پیچیدگی مفهومی و فراوانی کاربرد انجام می شود هر واحد شایستگی حرفه ای معادل ۳۰ ساعت زمان حقیقی در دنیای کار است. هر واحد شایستگی حرفه ای شامل ۲۰ ساعت عملی و ۱۰ پس از اصلاحات انجام شده بر روی پیش نویس اولیه سند حرفه، همه پیش نویس های بعدی برای ذینفعان ارسال خواهند شد تا دقت کافی و اتفاق آراء به دست آید. اعضای کمیته اعتباربخشی شامل اعضای ذیل خواهند بود سه نفر کارشناس خبره /مدیر از سه شرکت تخصصی، حداقل ۲ نفر مدیران ارشد حوزه مرتبط (انجمن ها، اتحادیه ها، اتاق بازرگانی و...)، کارشناس مسئول در حوزه مربوطه، کارشناس برنامه ریزی درسی است.

گام پنجم تاییدیه تضمین کیفیت و اعتبار بخشی سند:

همه بسته های آموزشی تدوین شده باید قبل از انتشار تایید شده و اعتبار و رسمیت پیدا کنند. برای رسمیت بخشی به اسنادار سال سند حرفه آزمایشی به گروه گسترده ای از همکاران و شرکای ذینفع (شامل مقامات و ناشران آموزشی کشوری و منطقه ای مناسب و یا ساختارهای مشاوره ای صنعتی و شغلی آموزشی در مناطق) برای ارایه پیشنهادات و انتقادات انجام شد.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این تحقیق کلیه مشاوران و کارشناسان بازار سرمایه و کارگزاریهای بورس اوراق بهادار در شهر ارومیه می باشند که از میان این جامعه تعداد ۳۰ نفر به عنوان کارشناس و مشاور مالی و سرمایه گذاری و مدرس دانشگاه و خبره در این زمینه جهت مصاحبه انتخاب شد.

حجم نمونه و روش نمونه گیری

چون تعداد مشاوران مالی و سرمایه گذاری در شهر ارومیه محدود بودند تعداد نمونه به صورت پرس و جو و انتخاب ۳۰ نفر و دعوت به مصاحبه شد.

ابزارهای پژوهش

روشهای پژوهش مختلفی از جمله مصاحبه، پرسشنامه، مشاهده، دیکوم و... و یا ترکیب روش ها را برای تحلیل حرفه می توان به کار گرفت. در آموزش فنی و حرفه ای یکی از روشهای تعیین شایستگی استفاده از خبرگان متخصص در آن شغل در قالب فرآیند گروهی تخت عنوان تکنیک دیکوم است. تکنیک دیکوم کم هزینه و دارای سرعت زیاد است و علاوه بر آن آینده نگر و دارای اثر بخش بالا است. در این تحقیق نیز از روش مصاحبه تکنیک دیکوم استفاده شد.

روش بررسی روایی و پایایی ابزارهای پژوهش

روش هایی برای سنجش روایی و پایایی تحقیق کیفی پیشنهاد شده است. گوبا و لینکن قابلیت اعتماد را به عنوان معیاری برای جایگزینی روایی و پایایی مطرح ساخته اند که متشکل از چهار مفهوم جزئی تر تشکیل شده است:

قابلیت اعتبار

قابلیت انتقال

قابلیت تأیید

اطمینان پذیری

قابلیت اعتبار یا باور پذیری

معادل روایی در پژوهش‌های کمی است یعنی میزان و درجه اعتماد به واقعی بودن یافته‌ها برای شرکت کنندگان در پژوهش.

قابلیت انتقال یا انتقال پذیری

جایگزین اعتبار بیرونی در پژوهش‌های کمی است و به معنی قابلیت تعمیم پژوهش به سایر حوزه‌ها و زمینه‌های مشابه است.

قابلیت تأیید یا تأییدپذیری

به معنای پرهیز از سوگیری است، اما در پژوهش‌های کمی به معنی قدرت تحلیل و دقت داده‌ها و میزان تأیید آن‌ها است. بیانگر تلاش پژوهشگر در جهت احراز شاخص عینیت در پژوهش است.

اطمینان پذیری

معادل پایایی در پژوهش کمی است. به درجه بازیافت و تکرار پذیری داده‌ها توسط سایر پژوهشگران اطلاق می‌شود.

در پژوهش کیفی از چهار روش برای تأمین پایایی استفاده می‌شود:

استفاده از فرآیندهای ساختار یافته از مصاحبه‌های همگرا

سازمان دهی فرآیندهای ساخت یافته برای ثبت، نوشتن و تفسیر داده‌ها

وجود حداقل دو نفر برای انجام مصاحبه به صورت جداگانه اما موازی با یکدیگر و مقایسه یافته‌های دو ویا چند پژوهشگر

با توجه به موارد فوق از سال سند حرفه آزمایشی به گروه گسترده‌ای از همکاران و شرکای ذینفع (شامل مقامات و ناشران آموزشی کشوری و منطقه‌ای مناسب و یا ساختارهای مشاوره‌ای صنعتی و شغلی آموزشی در مناطق) برای ارایه پیشنهادات و انتقادات، انجام شد. تا قابلیت اعتبار و اطمینان پذیری مورد تأیید قرار گیرد.

روش انجام پژوهش (شیوه اجرایی مراحل پژوهش)

برای کد واحد حرفه مشاوران مالی و سرمایه گذاری بر اساس نظام بین المللی طبقه بندی مشاغل به صورت جداگانه نیاز سنجی شغلی به روش دیکوم انجام شد. به منظور تحلیل حرفه مطابق نظام بین المللی طبقه بندی مشاغل سه وظیفه بزرگ (با توجه به فراوانی) توسط خبرگان و کار گروه تدوین سند با استفاده از روش دیکوم انتخاب شد. در تحلیل وظایف و تعیین کارهای کلیدی یا اصلی برای حرفه مشاوران مالی و سرمایه گذاری برای هر وظیفه اصلی مشخص شده تعدادی تکلیف کاری در جدول دیکوم مشخص شد و برای هر تکلیف کاری استاندارد شایستگی و سنجش مشخص شد.

نتایج یافته های پژوهش

گام اول

در گام اول با مطالعه و ترجمه اسناد بین المللی مشاغل (ISCO-08) کد گروه واحد ۲۴۱۲ با عنوان مشاوران مالی و سرمایه گذاری انتخاب شد که ترجمه شرح وظایف این کد در بالا اشاره شد.

گام دوم تجزیه و تحلیل حرفه

روشهای پژوهش مختلفی از جمله مصاحبه، پرسشنامه، مشاهده، دیکوم و... و یا ترکیب روش ها را برای تحلیل حرفه می توان به کار گرفت. در آموزش فنی و حرفه ای یکی از روشهای تعیین شایستگی استفاده از خبرگان متخصص در آن شغل در قالب فرآیند گروهی تخت عنوان تکنیک دیکوم است. تکنیک دیکوم کم هزینه و دارای سرعت زیاد است و علاوه بر آن آینده نگر و دارای اثر بخش بالا است.

برای کد واحد حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی ۲۴۱۲ بر اساس نظام بین المللی طبقه بندی مشاغل به صورت جداگانه نیاز سنجی شغلی به روش دیکوم انجام شد. به منظور تحلیل حرفه مطابق نظام بین المللی طبقه بندی مشاغل سه وظیفه اصلی (با توجه به فراوانی) توسط خبرگان و کار گروه تدوین سند با استفاده از روش دیکوم مطابق جدول انتخاب شد:

جدول ۱- وظایف اصلی حرفه

ردیف	وظایف
۱	مشاوره در امور مدیریت ریسک و بازده
۲	مشاوره در امور مدیریت سرمایه گذاری
۳	تجزیه تحلیل بازارهای مالی

در تحلیل وظایف و تعیین کارهای کلیدی یا اصلی برای حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی برای هر وظیفه اصلی م. شخص شده ۲۴ تکلیف کاری در جدول (۲) دیکوم ذیل م. شخص شد:

جدول ۲- تحلیل حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی (دیکوم)

کارها			وظایف حرفه
Risk اندازه گیری ریسک	return مدیریت بازده	مدیریت اقتصادی	مشاوره در امور مدیریت ریسک و بازده
۰۳	۰۲	۰۱	
تجزیه و تحلیل احساسات بازار	روانشناسی مالی رفتاری	مدیریت ریسک	
۰۶	۰۵	۰۴	
		مدیریت قیمت گذاری دارائیهای سرمایه ای	
		۰۷	

کارها			وظایف حرفه
تأمین مالی در بازار سرمایه	انجام فرآیند معاملات در بازار سرمایه	بگاگیری قوانین و مقررات سرمایه گذاری	مشاوره در امور مدیریت سرمایه گذاری
۱۰	۰۹	۰۸	
مدیریت مالی در بازار سرمایه	بکارگیری مهندسی مالی در بازار سرمایه	ارزش گذاری سهام	
۱۳	۱۲	۱۱	
	مدیریت بازار پول	مدیریت سبد سرمایه گذاری	
	۱۵	۱۴	

کارها			وظایف حرفه
تجزیه و تحلیل بنیادی شرکت ها	تجزیه و تحلیل بنیادی سطح کلان	تشخیص انواع بازارهای مالی	تجزیه تحلیل بازارهای مالی
۱۸	۱۷	۱۶	
تحلیل بازارهای مالی بین المللی	تخمین ارزش زمانی پول	تجزیه و تحلیل تکنیکال	
۲۱	۲۰	۱۹	
کاربرد سایت ها و نرم افزارهای تحلیلی در بازارهای مالی	بودجه بندی سرمایه ای	تحلیل بازارهای موازی	
۲۴	۲۳	۲۲	

گام سوم استاندارد ارزشیابی شایستگی

فرآیند اثبات شایستگی شامل تطابق شایستگی با استاندارد های از پیش تعیین شده توسط ارزیاب با استفاده از معیارهای عملکرد و روشهای ارزشیابی در شرایط عملکرد و با امکانات می باشد. این فرآیند روشی منظم و نظام دار شامل جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آن که یک شایستگی به دست آمده است یا خیر، می شود. استاندارد ارزشیابی شامل تحلیل استاندارد عملکرد از دیدگاه های شرایط اجرا ارزشیابی، نوع، شاخص های قضاوت شایستگی (معیار عملکرد)، ابزار های ارزشیابی، تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی میباشد. شاخصهای اصلی عملکرد به معیار های کارکردی ضروری برای احراز عناصر شایستگی در فرد، معیار عملکرد گفته می شود، این معیارها نقش اعمال سلیقه ها را در احراز و آموزش شایستگی ها به حداقل رسانده و شکل یکسان آن را در سطح ملی تضمین می نمایند. شاخصهای اصلی عملکرد، شاخصهای تعیین شده مطابق استاندارد برای انجام مراحل کاری می باشند. جهت تعیین معیارهای عملکرد پس از مشخص شدن وظایف و کارها با توجه به معیارهای کارکردی ضروری از محیط واقعی کار احصاء شد. این معیارها شامل دستور العمل های ملی یا منطقه ای در محیط واقعی کار هستند در واقع معیار های عملکردی مشخص می

نمایند که کمیت و کیفیت کارهای مرتبط با وظایف بر اساس چه استاندارد عملکردی در نظر گرفته شده اند و حدود باید و نبایدها (استاندارد) را تعیین می کنند. معیارهای عملکرد دستوراتی هستند که تعیین می کنند برای احراز عنصر شایستگی در فرد، وی بایستی به چه کار یا کارهایی و طبق کدام استاندارد توانمند باشند. هر عنصر شایستگی چند معیار عملکرد دارد و این معیارها شاخص آزمون هستند در این معیارها، فعالیت ها، مهارت ها، اطلاعات و دانش و درک آن ها که شواهد و دلایل مستدل عملکرد شایسته و تخصص را ارایه می کند، مشخص می شود. برای حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی با همکاری خبرگان و مدرسان و کارشناسان این حرفه جدول استاندارد ارزش شیبایی شایستگی مطابق جدول ضمیمه تنظیم و نمونه آن برای تکلیف کاری مدیریت بازده در جدول (۳) ذیل ارایه شده است.

جدول ۳- نمونه ارزشیابی برای مدیریت بازده

ردیف	مراحل کار	شاخص‌های اصلی عملکرد
۱	بررسی بازده مورد انتظار	- محاسبه بازده مورد انتظار بر اساس ضریب بتا
		- محاسبه ضریب بتا بر اساس فرمول محاسبه ریسک
		- ارائه بازده مورد انتظار بر اساس نتایج محاسبات
۲	بررسی بازده تحقق یافته	- محاسبه بازده تحقق یافته بر اساس تفاضل قیمت خرید و فروش
		- محاسبه بازده تحقق یافته بر اساس سود نقدی دریافتی
		- ارائه بازده تحقق یافته بر اساس نتایج محاسبات
۳	مقایسه بازده مورد انتظار در مقابل بازده تحقق یافته	- ارائه مشاوره متناسب با بازده مورد انتظار در صورت مطلوب بودن بر اساس نتایج محاسبات
		- ارائه مشاوره متناسب با بازده مورد انتظار در صورت نا مطلوب بودن بر اساس نتایج محاسبات
		- ارائه مشاوره متناسب با بازده مورد انتظار در صورت سر به سر بودن بر اساس نتایج محاسبات
۴	ارائه ارزشهای سهام	- بررسی ارزش اسمی سهام بر اساس قانون اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران
		- بررسی ارزش ذاتی سهام شرکت ها بر اساس فرمولهای گوردن
		- بررسی ارزش بازار سهام بر اساس معاملات واقعی بازار سرمایه

گام چهارم استاندارد شایستگی

مجموعه اثبات شده از دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز جهت انجام یک تکلیف کاری، بر اساس استاندارد راه، شایستگی گویند. برای هر گروه واحد، بانک شایستگی بر اساس نتایج نیازسنجی تشکیل می شود که تا ۵ سال از دیدگاه تغییرات فناوری و پیچیدگی های دنیای کار اعتبار اجرایی دارد. انتخاب واحد های شایستگی مرتبط با هر پودمان-شغل (استاندارد) از بانک شایستگی با معیار توالی دنیای کار و درجه اهمیت، پیچیدگی مفهومی و فراوانی کاربرد انجام می شود هر واحد شایستگی حرفه ای معادل ۳۰ ساعت زمان حقیقی در دنیای کار است. هر واحد شایستگی حرفه ای شامل ۲۰ ساعت عملی و ۱۰ ساعت نظری است. شایستگی ها باید دارای فعل انجام کار معین باشند. هم وزن و مستقل از هم باشند و شروع و پایان داشته باشند و توالی رعایت شوند. برای حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی ۲۴ عنوان استاندارد شایستگی با استفاده از نظر خبرگان و کارشناسان و مدرسان حرفه شناسایی و طبق جدول ذیل نمونه استاندارد شایستگی برای تکلیف کاری مدیریت بازده تنظیم گردید.

جدول ۴- نمونه استاندارد شایستگی تکلیف کاری مدیریت بازده

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
۱	بررسی بازده مورد انتظار	دانش: - بازده مورد انتظار - ضریب بتا - نحوه ارائه بازده مورد انتظار
	انتظار	مهارت: - محاسبه بازده مورد انتظار - محاسبه ضریب بتا - ارائه بازده مورد انتظار
۲	بررسی بازده تحقق یافته	دانش: - بازده تحقق یافته - نحوه محاسبه بازده تحقق یافته - چگونگی ارائه بازده تحقق یافته

ردیف	مراحل کار	مؤلفه های شایستگی
		<p>مهارت:</p> <ul style="list-style-type: none"> - محاسبه بازده تحقق یافته - محاسبه بازده تحقق یافته - ارائه بازده تحقق یافته
۳	<p>مقایسه بازده مورد انتظار در مقابل بازده تحقق یافته</p>	<p>دانش:</p> <ul style="list-style-type: none"> - بازده مورد انتظار در صورت مطلوب بودن - بازده مورد انتظار در صورت نا مطلوب بودن - بازده مورد انتظار در صورت سر به سر بودن <p>مهارت:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ارائه مشاوره متناسب با بازده مورد انتظار در صورت مطلوب بودن - ارائه مشاوره متناسب با بازده مورد انتظار در صورت نا مطلوب بودن - ارائه مشاوره متناسب با بازده مورد انتظار در صورت سر به سر بودن
۴	<p>ارائه ارزشهای سهام</p>	<p>دانش:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ارزش اسمی سهام - ارزش ذاتی سهام شرکت ها - ارزش بازار سهام <p>مهارت:</p> <ul style="list-style-type: none"> - بررسی ارزش اسمی سهام - بررسی ارزش ذاتی سهام شرکت ها - بررسی ارزش بازار سهام

گام پنجم تاییدیه تضمین کیفیت و اعتبار بخش سند

همه بسته های آموزشی تدوین شده باید قبل از انتشار تایید شده و اعتبار و رسمیت پیدا کنند. رسمیت بخشی به اسناد، معمولاً شامل مراحل ذیل است:

۱- ارسال سند حرفه آزمایشی به گروه گسترده ای از همکاران و شرکای ذینفع (شامل مقامات و ناشران آموزشی کشوری و منطقهای مناسب و یا ساختارهای مشاوره ای صنعتی و شغلی

آموزشی در مناطق) برای ارایه پیشنهادات و انتقادات. که این سندار سال و اصلاحات لازم به عمل آمد.

۲- انجام مشاهدات و مصاحبه ها از محل کار

۳- انجام پیمایش

۴- برگزاری کارگاههای توجیهی برای ذینفعان عمده

۵- نمایش اطلاعات بر روی یک وب سایت، تبلیغات آن و فراخوان ارایه پیشنهادات

۶- آزمایش سند حرفه در محل کار قبل از ارایه برای تایید

۷- انتخاب روش و تکنیک معتبر به موضوعاتی مثل موارد زیر بستگی خواهد داشت:

- الزامات قانونی

- عقاید و دیدگاه های ذینفعان اصلی

- حجم و توزیع جغرافیای صنعت یا حرفه

- تنوع و گوناگونی صنعت

- ترکیب کارکنان (سطح سواد، قومیت...)

- هزینه ها و بودجه ها

- جداول زمانی

اتحادیه های کاری، نهادها و موسسات کارفرمای، موسسات حرفه ای و صنعتی و ساختارهای حرفه ای می توانند معمولاً به افراد و گروه های توصیه کنند که در اعتبار سنجی این امر مشارکت کنند. کارکنان هر حرفه که در امر اعتبار سنجی مشارکت می کنند باید دانش کاری و شناخت کاملی از حرفه مرتبط با سند حرفه داشته باشند و نباید همان افرادی باشند که در تدوین آن دخالت داشته اند. سند حرفه باید در حوزه صنایع کوچک، متوسط و بزرگ اعتبار سنجی و آزمایش شده و صحت یابد و کمیته هدایت و رهبری پروژ باید در فرآیند اعتبار یابی مشارکت کند. به عنوان یک اصل کلی هرچه افراد بیشتر در صحت و اعتبار یابی مشارکت یابند، سند حرفه کارها و اعمال صحت و شغل را بهتر منعکس می کند. هر چه پیشنهادات و توضیحات ارایه شده در خصوص سند حرفه تدوین شده، باید به دقت تجزیه و تحلیل شود تا اطمینان حاصل شود که کلیت نیازهای صنعتی و حرفه ای را منعکس می کند؛ نه فقط نظرات یک محل کار بخصوص را.

پس از اصلاحات انجام شده بر روی پیش نویس اولیه سند حرفه، همه پیش نویس های بعدی برای ذینفعان ارسال شدند تا دقت کافی و اتفاق آراء دست به دست آمد. اعضای کمیته اعتباربخشی شامل اعضای ذیل است:

سه نفر کارشناس خبره /مدیر از سه شرکت تخصصی

حداقل ۲ نفر مدیران ارشد حوزه مرتبط (انجمن ها، اتحادیه ها، اتاق بازرگانی و...)

کارشناس مسئول در حوزه مربوطه

کارشناس برنامه ریزی درسی

نتایج اعتبار بخشی و رسمیت بخشی برای حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی در ذیل ارایه شده است. تمام مراحل فوق برای این سند انجام و مورد تایید قرار گرفت.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نتیجه گیری

نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که مطالعه و ترجمه اسناد بین المللی موجود و تعیین کد حرفه مشاوران سرمایه گذاری و مالی در مسیر توسعه حرفه ای و شناسایی خبرگان حرفه ای بازار کار در حرفه مورد نظر و تعیین ترکیب گروه تدوین سند حرفه و تجزیه و تحلیل حرفه و تعیین وظایف اصلی حرفه و تکالیف کاری و شاخصهای ارزشیابی و شایستگی به خوب تهیه و تنظیم شده است و اعتبار سنجی سند حرفه نشان از معتبر بودن نتایج تحقیق می باشد. در مقایسه با استانداردهای قبلی سازمان، نتایج نشان می دهد بسیاری از استانداردهای قبلی را پوشش می دهد. در این تحقیق محدودیت نیز وجود داشته است. برای مثال شناسایی خبرگان و کارشناسان آگاه به حرفه در صنایع مختلف و محدودیت منابع مالی تحقیق می باشد. پیشنهاد می شود برای تدوین اسناد دیگر حرف از تعداد بیشتر خبرگان و در صنایع مختلف استفاده شود تا دیکوم کاملتری حاصل شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

منابع

۱. آزاد، ابراهیم، خاکی صدیق، عبدالمجید (۱۳۹۹)، استانداردهای طبقه بندی ملی و بین المللی در آموزش فنی و حرفه ای
۲. پارسا، امید علی، (۱۳۹۵). طبقه بندی استاندارد مشاغل ایران، مرکز آمار ایران
۳. پورولی علیار، صیاد، شیخی، زیبا، (۱۴۰۱)، بررسی تهیه و تدوین استاندارد شایستگی ارزشیابی حرفه مسئولان خرید در سازمان آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان غربی، فصلنامه مهارت آموزی
۴. خنیفر، حسین، مسلمی، ناهید، بهمنیار باروق، بیتا (۱۳۹۸)، راهنمای نحوه تدوین استاندارد آموزش مهارت محور، روابط عمومی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
۵. سامانه ملی استاندارد مهارت، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، کتابچه طبقه بندی استاندارد بین المللی
۶. قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی، (۱۳۹۶) شماره ۲۸/۷۸۹۵۶
۷. معاونت پژوهش، برنامه ریزی و سنجش مهارت، دفتر پژوهش، برنامه ریزی درسی (۱۳۹۹). دستور العمل تدوین سند حرفه

۸. Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *ECTJ*, 30(4), 233-252..
۹. Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage Publications, Inc <https://training.gov.au>
۱۰. <https://www.dsd.gov.my/index.php/en/service/noss>
۱۱. https://tesda.gov.ph/Download/Competency_Standards
۱۲. <https://nsdcindia.org/national-occupational-standards>
۱۳. www.rpc.irantvto.ir